

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Adatok a képzési programról

1.1. Felsőoktatási intézmény	Partiumi Keresztény Egyetem
1.2. Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
1.3. Tanszék	Humántudományi Tanszék
1.4. Tanulmányi terület	Neveléstudományok
1.5. Képzési szint	BA (alapképzés)
1.6. Szak	Az óvodai és az elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgyra vonatkozó adatok

2.1. A tantárgy neve	Differenciált nevelés
2.2. A kurzust oktató tanár	dr. Bordás Andrea
2.3. A szeminárium oktató tanár	drd. Habinyák Erzsébet
2.4. Évfolyam	III.
2.5. Félév	5.
2.6. Számonkérés módja	Vizsga
2.7. A tantárgy típusa	Választható szaktantárgy

3. Becsült tanulási idő

3.1. Heti óraszám	2	3.2. kurzus	1	3.3. szem./labor	1
3.4. A tantervben szereplő összes óra	28	3.5. kurzus	14	3.6. szem./labor	14
A tanulási idő megoszlása					Órák
Tankönyv, könyvészeti forrás, jegyzet alapján történő tanulás					8
További dokumentáció a könyvtárban, elektronikus felületeken, vagy terepen					8
Szeminárium/labor feladatok elvégzés, referátumok, portfóliók, esszék					2
Tutorális tevékenységen való részvétel					2
Vizsga					2
Más tevékenységek					
3.7. Az egyéni (nem tantervben szereplő) tanulás óraszám					22
3.8. Teljes félévi óraszám (tantervi és egyéni)					50
3.9. Kreditek száma					2

4. Tantárgyi előfeltételek (ha szükséges)

4.1. tantervi, kurrikuláris	
4.2. kompetenciákhoz kapcsolódó	

5. Feltételek (ha szükséges)

5.1. a kurzustartás feltételei	PC-vel/laptoppal, videoprojektorral, internetkapcsolattal, megfelelő szoftverrel felszerelt tanterem
5.2. a szeminárium/labor tartásának feltételei	Minden tanuló számára számítógép/laptop számítógép, videoprojektor, internetkapcsolat, megfelelő szoftver

6. A tantárgy révén megszerzett sajátos kompetenciák

6.1. Szakmai kompetenciák	C1.1 A főbb tanulási elméletek, a tanított tantárgyak sajátos tartalma és tanterve, valamint az ezekre a tantárgyakra jellemző főbb módszertani irányelvek azonosítása és elsajátítása. C2.1 Az óvodai és általános iskolai oktatásban az oktató-nevelő folyamat konkrét tevékenységeinek elvégzéséhez szükséges módszertani lépésekről szerzett ismeretek gyakorlatba ültetése. C2.2 Szakmai, pszichopedagógiai és módszertani ismeretek alkalmazása az óvodai és általános iskolai oktatásban végzett oktató-nevelő tevékenységek végrehajtása során. C3.1 Az értékelés elveinek, szerepének, funkcióinak és céljainak, valamint az óvodások/fiatal tanulók mentális, fizikai, értelmi és érzelmi fejlődési szintjének megfelelő értékelési módszerek és eszközök azonosítása és alkalmazása. C4.1 Az óvodai/kisgyermekkori tanuláshoz szükséges különböző oktatási források különböző típusainak azonosítása a különböző kontextusokban. C4.2 Sajátos osztálytermi vezetési koncepciókkal operáljon az óvodai/óvodai nevelésre jellemző különböző oktatási helyzetekben. C4.3 Az óvodai/kisiskoláskori oktatásra vonatkozó sajátos stratégiák alkalmazása a tanítási megközelítések differenciálása és egyénre szabása, valamint a módszerek csoport/gyermek/kisdiák szintjéhez való igazítása érdekében. C5.1 Az óvodások/kisiskolások/tanulók egyéni fejlődésének, szociális kompetenciáinak támogatása/segítése, valamint az egyes óvodások/kisiskolások/tanulók testi és lelki egészségének és biztonságának védelmére vonatkozó szabályok megfelelő módon történő megvalósítása. C5.2. A méltányosság és az igazságosság előmozdítása, valamint a nem, faj, életkor, vallás és kultúra tekintetében diszkriminációellenes gyakorlatok elfogadása.
6.2. Transzverzális kompetenciák	CT1 A neveléstudományi szakemberekre jellemző, explicit értékválasztásokon alapuló szakmai etikai elvek és szabályok alkalmazása. CT2 Hatékony együttműködés szakmai, interdiszciplináris munkacsoportokban, a neveléstudományok területén a projektek és programok fejlesztésére jellemzően. CT3 Az egész életen át tartó tanulás hatékony módszereinek és technikáinak alkalmazása a folyamatos szakmai fejlődés és képzés érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (a megszerzett kompetenciákhoz kapcsolódóan)

7.1. Általános célok	- A differenciált osztálytermi munka és a tanulóközpontú tanítás hatékonyságának megértése. - a tehetség, a szociálisan hátrányos helyzetű környezet jelenségére vonatkozó főbb tartalmi elemek bemutatása. - tárja fel a differenciált tanítás főbb módjait, és találjon alkalmazható pedagógiai megoldásokat - hangsúlyozni a tehetséges gyermekek és fiatalok szisztematikus és sokoldalú támogatásának jótékony társadalmi hatásait a következőkből - szociálisan hátrányos helyzetű, különböző típusú intelligenciával és tanulási stílusokkal rendelkező gyerekek - különböző képzési vagy oktatási programok tervezése, amelyek különböző alternatív módszereket kombinálnak a tehetséges, szociálisan hátrányos helyzetű, különböző intelligenciájú és tanulási stílusú gyermekek számára.
7.2. Sajátos célok	- A tehetséggel, a tehetséggel, a differenciálással kapcsolatos fő fogalmak körvonalazása - A tehetséges és a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felismerésének és speciális oktatásának lehetőségeinek és korlátainak elemzése, - Megfelelő modellek, módszerek, technikák alkalmazása a gyermekek

	megismerésére, tanácsadására és differenciált kezelésére. - A gyermekek megismerésére és a beavatkozásra szolgáló modellek, módszerek, technikák és eszközök alkalmazásával nyert adatok (információk) értékelése. - A tanulók megismerésének, tanácsadásának és differenciált kezelésének tervezése - célok megfogalmazása, a tevékenységek tartalmának megtervezése, a beavatkozások eredményeinek értékelése. - Az ismeretek, tanácsadás és differenciált bánásmód tanulókra gyakorolt hatásának értékelése a fejlesztés érdekében. - Az óvodáskorú gyermek óvodai beilleszkedési folyamatainak irányítása, az óvodáskorú gyermekek csoportján belüli kapcsolatok, a gyermek iskolakezdésre való felkészítése. - Különböző szociális háttérrel rendelkező, különböző képességű tanulók/gyermekek osztályának/csoportjának irányítása. - A csoportszobai környezet megszervezése az osztályok, egyidejű csoportok nevelési tevékenységének megfelelően - Csoportos tevékenységek tervezése és a gyermekek tevékenységének szervezése úgy, hogy az elősegítse a gyermekek nevelését és szocializációját.
--	--

8. Tantárgy tartalom

8.1. Kurzus (előadás)	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Téma: differenciált oktatás, adaptív oktatás - fogalmi elhatárolások, megvalósítási lehetőségek	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
2. Téma: A differenciálás szintjei: tanterv, tartalom, szervezési formák, módszerek, didaktikai eszközök, tanulási eredmények.	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
3. Téma: Gyakorlatok és problémák a különböző szinteken és tanulási stílusokban.	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
4. Téma: Szimultán/összevont osztályok - szervezés, oktatás	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
5. Téma: A differenciálás az óvodai kombinált csoportokban: szervezés, képzés	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
6. Téma: Balkezes gyermekek differenciált oktatása	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
7. Téma: A tehetséges gyermekek differenciált oktatása	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2
8.2. Szeminárium	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Téma: Szemináriumok szervezése A tanárok hozzáállása a differenciáláshoz	Magyarázat, problematizálás, szemléltetés, gyakorlás, alkalmazások,	2
2. Téma: Feladatok differenciálása a többszörös intelligencia elmélet alapján	Magyarázat, problematizálás, szemléltetés, gyakorlás, alkalmazások,	2
3. Téma: Feladatok differenciálása B. Bloom céltaxonómiája alapján	Magyarázat, problematizálás, szemléltetés, gyakorlás,	2

	alkalmazások,	
4. Téma: A szimultán/összevont tanítás sajátosságai: osztályok kombinálása, órarend, közvetlen és közvetett tevékenységek.	Magyarázat, problematizálás, szemléltetés, gyakorlás, alkalmazások,	2
5. Téma: A heti tevékenységek tervezése és differenciált szervezése kombinált csoportokban.	Magyarázat, problematizálás, szemléltetés, gyakorlás, alkalmazások,	2
6. Téma: Tevékenységek tervezése és szervezése balkezes gyermekek számára	Magyarázat, felmérés	2
7. Téma: A tehetség felismerésének módjai és technikái az óvodás és iskolás gyermekek körében.	Magyarázat, bemutatás, szemléltetés, gyakorlás	2

Kötelező szakirodalom

Differenciálás:

Aszalai Anett (2015): *Amit az óvónőnek észre kell venni : tájékozódó vizsgálat a nagycsoportos óvodások képesség- és készség-szintjéről*. Flaccus, Budapest.

Bakonyi Anna - Karczewicz Ágne (2016): *Az óvodapedagógusok nagykönyve : az ismerettől a megvalósításig*. Neteducatio Kft.

Barabási Tünde, Dósa Zoltán (2019): *A különbség pszichológiája és differenciáló pedagógia*. Presa Universitara Clujeana, Cluj Napoca.

Dezső Renáta Anna (2014): *Differenciált tanulásszervezés a többszörös intelligencia elméletének alkalmazásával*. PTE BTK NTI, Pécs. <http://mek.oszk.hu/13600/13617/13617.pdf>

Gerebenné Várbiro Katalin, Vidákovich Tibor (2003, szerk.): *A differenciált beiskolázás néhány mérőeszköze: a Bender A-, a Budapesti Binet-, a Frostig-, a Goodenough-, a SON- és a PREFER-tesztek összehasonlító vizsgálata*. ELTE Bárczi G. Gyógyped. Főisk.Kar, Budapest.

Lénárd Sándor, Rapos Nóra (2008, szerk): *Adaptív oktatás 1. : Szöveggyűjtemény : Az adaptivitás szemlélete*. Educatio, Budapest.

Lénárd Sándor, Rapos Nóra (2008, szerk): *Adaptív oktatás 2. : Szöveggyűjtemény : Az adaptív iskola*. Educatio, Budapest.

Montay Beáta (2008): *Tanítani, vagy MEGtanítani? : Tartalmilag differenciált órai tevékenységek az alapozó oktatásban*. Független Pedagógiai Intézet. Budapest.

Nicholson-Nelson Kristen (2007): *A többszörös intelligencia : több mint száz gyakorlati ötlet iskolai tevékenységekhez*. SZIS, Budapest.

Pinczésné Palásthy Ildikó (2007): *Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből* KFRTF, Debrecen,

Sándor-Schmidt Barbara (2016): *Új utak az óvodapedagógiában. A többszörös intelligenciák koncepció elméleti és gyakorlati keretei*

<http://www.irisro.org/pedagogia2016konfketet/25SandorSchmidtBarbara.pdf>

Sassné Kiss Gabriella ; Pinczésné Palásthy Ildikó; Arany Erzsébet; Girasek János (1999): *A differenciált fejlesztés pedagógiája és pszichológiája*. KFRTF, Debrecen.

Sassné Kiss Gabriella Pinczésné Palásthy Ildikó; Arany Erzsébet (2000): *A differenciált fejlesztés módszertana : jegyzet*. Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola. Debrecen.

[Vojnitsné Kereszty Zsuzsa](#) - [Kókayné Lányi Marietta](#) (2008): *Könyv a differenciálásról* :

Máshonnan - máshogyan - együtt: Kézikönyv az 1-6. évfolyamon tanítók számára. [Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht](#), Budapest.

Összevont osztályok:

Daniela Stoicescu, Mimia Manolache, Beatrice Georgeta Ilie (2005): *Predarea simultană*.

București : Educatia

2000+[http://www.mirceaeduard.net/Module%20pentru%20dezvoltarea%20profesionala %20a%20cadelor%20didactice/Predarea%20simultana.pdf](http://www.mirceaeduard.net/Module%20pentru%20dezvoltarea%20profesionala%20a%20cadelor%20didactice/Predarea%20simultana.pdf)

Podráczky Judit (2013, szerk): *Különlegesek. Adalékok a differenciálás módszertanához*. Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.,

Budapest.<http://vallalkozokeve.kormany.hu/download/2/0b/71000/kulonlegesek.pdf>

Schneider Antal – Erdei Ferenc – Szász Dezső (2012): *Tanítói kézikönyv az összevont osztályok tanítóinak*. EDP, Bukarest.

Oldaliság:

Hámori József (2005): *Az emberi agy aszimmetriái*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs.

Meyer, Rolf W. (1991): *Linkshändig? Ein Ratgeber*. Humboldt-Taschenbuchverlag Jacobi KG, München

Paul, Diane (2006): *Balkezesek kézikönyve. Minden, amit a balkezességről tudnunk kell*. Maecenas Könyvkiadó, Budapest.

Pinczésné Palásthy Ildikó (2004): *Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen

Zukrigl, Alfred (1998): *Balkezes gyerekek*. Akkord Kiadó, Budapest

Tehetséggondozás:

Balogh László (2000) *Tehetség és iskola*. KLTE, Debrecen.

Balogh László (2000): *A tehetségfejlesztés pszichológiája : szöveggyűjtemény*. KLTE, BP.

Benito, Yolanda (2003): *Copiii supradotați : Educație, dezvoltare emoțională și adaptare socială*. Iasi, Polirom.

Buda Mariann (2004): *Óriás leszel? : a tehetséges gyerek*. Dinasztia, Bp.

Crețu, Carmen (1998): *Curriculum diferențiat și personalizat : Ghid metodologic pentru învățătorii, profesorii și părinții copiilor cu disponibilități aptitudinale înalte*. Polirom, Iasi,

Csikszentmihályi Mihály (2010): *Tehetséges gyerekek: flow az iskolában*. Nyitott Kvműhely. Bp.

Czeizel Endre (1997): *Sors és tehetség*. Fitt Image Minerva, Bp.

Dávid Imre, Bóta Margit, Páskuné Kiss Judit (2002): *Tehetségkutatás*. KLTE, Debrecen.

Miller, Alice (2002): *A tehetséges gyermek drámája és az igazi én felkutatása*. Osiris, BP.

Mönks, Franz J.; Ypenburg, Irene H. (1998): *A nagyon tehetséges gyerek*, Akkord, Bp.

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2004): *Pszichológia pedagógusoknak*. (22. fejezet. Kellemes problémák. Iskolai tehetséggondozás)

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/ch25s10.html

Ranschburg Jenő (2009): *Jövők titka: a gyerek: zseni? okos? különleges?* Saxum, Bp.

Stănescu, Maria-Liana (2002): *Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*. Polirom. Iasi

Tóth László (2000): *A tehetségfejlesztés pszichológiája : szöveggyűjtemény*. KLTE, Debrecen.

[0019420](#),

➤ Tóth László (2000): *Tehetség-kalauz*. KLTE, Debrecen.

Ajánlott szakirodalom**9. A tantárgy tartalmának egyezése a szakhoz kapcsolódó területen a tudományos közösség, a szakmai szövetségek és a munkaadók elvárásaival**

A tantárgy tartalma összhangban van az egyetem előtti oktatásra vonatkozó hatályos normatív jogszabályokkal, a tudományos normákkal és a felsőoktatási képesítések nemzeti jegyzékében meghatározott szabványokkal. A tantárgy tartalma összhangban van a pedagógiai kutatáselmélet és módszertan hazai és külföldi képviselői által relevánsnak tartott információkkal.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelés módja	10.2. Értékelési módszer	10.3. Súly (%) a végső jegyben
10.4. Kurzus	Jelenlét 50% Szummatív	írásbeli vizsga	25%
10.5. Szeminárium	Jelenlét 80%	A szemináriumi feladatok megvalósítása (órarend, óravázlat, gyakorlatmátrix)	75%

10.6. Minimálisan elvárt teljesítmény:

Az 5-ös osztályzat követelményei:

- A kutatás szakaszainak ismerete, a pedagógiai kutatás módszertanával kapcsolatos fogalmak helyes használata.

- Kutatási terv megvalósítása a pedagógiai kutatás elméletének megfelelően.

A 10-es osztályzat követelményei:

- Pedagógiai kutatás végzése és bemutatása a pedagógiai kutatás elméletével összhangban.

- a problémák magas szintű elemzése és szintézise.

- aktív részvétel a szemináriumokon, az egyes problémák megvalósítása, házi feladatok készítése.

- statisztikai elemzés adatbázisban

- magas színvonalú és eredeti tudományos dolgozat készítése egy választott témában.

Kitöltés dátuma

A kurzust tartó oktató aláírása

A szemináriumot tartó oktató aláírása

2024. szeptember 1.

Dr. Bordás Andrea

Drd. Habinyák Erzsébet

Tanszéki jóváhagyás dátuma:

A tanszékvezető aláírása: